

Intervence založené na sociálním učení

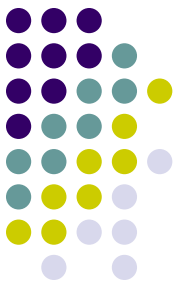
Techniky intervence

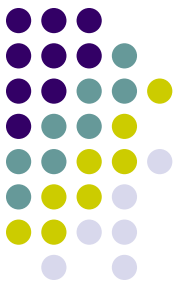
Pravidla

- Jasně, přesně definované způsoby očekávaného chování;
- Srozumitelnost pravidel;
- Četnost pravidel – vodítko, co se smí, co ne.
- Pozitivně vyjádřená pravidla - formy pozitivního posilování.
- Negativně formulovaná pravidla co nejméně - vodítkem pro udělování trestu.

Pochvala

- pozitivní slova, gesta, pohyby a další afektivní indikátory souhlasu;
- pochvala za žádoucí, neagresivní chování studentů - jedna z klíčových složek úspěšného ovlivňování chování;
- nezanedbávat - pochvala je nejdůležitějším elementem programu pozitivního posilování;

Pozitivní posilování

Efektivitu zvyšuje, pokud pochvala splňuje:

- následuje okamžitě po patřičném chování,
- je častá,
- podána s nadšením,
- je provázena očním kontaktem učitele,
- obsahuje popis chování, jenž získalo odměnu,
- vyvolává spokojenost a touhu po další pochvale v budoucnu,
- je značně různorodá.

Verbální zpětná vazba

- Informace týkající se přiměřenosti nebo nevhodnosti chování.
- Reakce učitele na žákův školní výkon a chování (a její obsah, emocionální charakter, načasování) jsou zásadními činiteli, kteří rozhodují o tom, jak se žák naučí chovat.
- pozitivní, srozumitelná;
- nejefektivnější tempo a načasování.

Změna stimulu

Úprava událostí a podmínek, které spouští určité druhy chování;

- pokyny, tempo práce;
- události vyvolávající agresivní chování;
- modifikace kontextu.

Dohoda o podmínkách KONTRAKT

Psaná dohoda o chování mezi studentem a učitelem
(nebo rodiči).

Stanovuje role, očekávání a důsledky.

Dohoda musí být sepsána s ohledem na věk
a mentální úroveň studenta.

Měla by být jednoduchá a jasná.

Posilování vzorců chování nápodobou - modeling

- Vzor – nápodoba
- Instrukce – porozumění
- Individualizace
- Skupina

Posilování vzorců chování nápodobou - modeling

- Učení prostřednictvím pozorování vzorů a jejich imitace – observační učení – je základním procesem sociálního učení.
- Vzorem může být dospělý jedinec nebo vrstevník.
- Dítě, které se má učit vhodnějšími vzorci chování, musí být instruováno, na koho a co se má zaměřit, a které vzorce chování napodobovat.
- Efektivní učení nápodobou musí často probíhat privátně a individuálně. Postup pomáhá studentům zapojit naučené chování do každodenních situací prostřednictvím observačního učení.

Trénink sebemonitorování a sebekontroly

- Důsledné sledování, zaznamenávání a hodnocení vlastního chování s cílem toto chování změnit.
- Součástí je neustálé zaznamenávání vlastních vzorců chování, pobízení sebe sama a aplikace vlastních trestů.

Tato metoda vyžaduje explicitní trénink, nácvik, ale také motivaci.

Vyloučení - Time-out

Vyloučení (odmítnutí pozitivní zpětné vazby) na přesně stanovenou dobu, za nepřípustné chování.

„Time out“ je vhodné si ponechat v rezervě pro případy závažného problematického chování.

Penále

- Odebrání dříve získané odměny (nebo její části), pokuta či penále za specifické nepřípustné chování.
- Odebrány mohou být přestávky, volný čas, možnost vykonávat oblíbenou činnost, body, které mohly sloužit získání chtěného předmětu

Tvarování

Proces výstavby nových reakcí, je založen na již vybudovaném chování studenta a jeho posilování směrem k žádoucím vzorcům chování.

Identifikace a posilování malých pokroků při nápravě jsou hlavními činiteli tvarování.

Velký důraz je kladen na současné chování dítěte vzhledem k chování, jehož chce tvarování docílit.

Systematický nácvik sociálních dovedností

- systematický nácviku sociálních dovedností pomáhá
 - iniciovat a udržet pozitivní sociální interakci,
 - navazovat přátelství a podpůrnou sociální síť,
 - efektivně se potýkat se sociálním prostředím.

Sociální dovednosti zahrnují schopnost vycházet s autoritami (např. učiteli, rodiči), komunikovat s vrstevníky při různých aktivitách a konstruktivním, neagresivním způsobem řešit společenské problémy.